

УДК 640.4/330.34 (477)

Мудрик Д.А.¹, Трішкіна Н.І.²

¹ студентка, Хмельницький кооперативний фаховий коледж Хмельницького

кооперативного торговельно-економічного інституту, м. Хмельницький
² канд. екон. наук, доцент, Хмельницький кооперативний фаховий коледж
Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту,
м. Хмельницький

РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ

Актуальність теми розвитку готельного бізнесу в Хмельницькій області зумовлена стратегічним значенням туристично-рекреаційної сфери для економіки регіону. Готельний бізнес є базовою ланкою туристичної інфраструктури, без якої неможливе залучення та комфортне перебування відвідувачів. Хмельниччина, маючи багату історико-культурну спадщину, природний потенціал та вигідне географічне положення в центрі Західної України, має всі передумови для сталого розвитку цієї галузі.

За даними Головного управління статистики у Хмельницькій області, готельна інфраструктура регіону налічує понад 70 закладів різного типу (готелі, мотелі, хостели), що пропонують близько 2,5 тисяч місць для розміщення. Більшість із них зосереджена в обласному центрі – місті Хмельницькому, що обумовлено діловим та транзитним характером міста. Історичні центри, такі як Кам'янець-Подільський, також мають розвинену готельну мережу, орієнтовану на туристів [1].

За останнє десятиліття спостерігалася позитивна динаміка зростання як кількості закладів, так і якості послуг. З'явилися сучасні готельні комплекси, що відповідають міжнародним стандартам (наприклад, «7 Днів» у Хмельницькому, «Reikartz Кам'янець-Подільський»). Активно розвивається сегмент малих приватних готелів та садиб сімейного типу в сільській місцевості, що орієнтовані на агро- та екотуризм.

Основними закладами готельної сфери Хмельницького регіону є:

– мережеві готелі: «Reikartz», «7 Днів» – представлені в обласному центрі та Кам'янці-Подільському.

– готелі бізнес-класу в Хмельницькому: «Поділля», «Горинь», «Епіцентр» – орієнтовані на ділових відвідувачів.

– туристичні готелі та садиби в Кам'янці-Подільському та районі: «Клеопатра», «Гарматна», численні приватні садиби, що пропонують автентичний досвід.

Значний вплив на галузь справили зовнішні фактори. Пандемія COVID-19 призвела до тимчасового колапсу у 2020-2021 роках, зокрема через скасування масових заходів та обмеження на пересування.

Однак, вже 2021-2022 роках спостерігалось відновлення за рахунок внутрішнього туризму. Повномасштабне вторгнення РФ в Україну у лютому 2022 року кардинально змінило ситуацію.

Хмельниччина, будучи відносно безпечним регіоном, прийняла велику кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що тимчасово підтримало завантаження готелів. Частина готелів перепрофілювалася на роботу з гуманітарними місіями та тимчасовим розміщенням ВПО.

Факторами, що сприяють розвитку готельного бізнесу в регіоні є [2]:

1. Туристичний потенціал – наявність унікальних об'єктів, таких як Стара фортеця в Кам'янці-Подільському (кандидат на включення до списку ЮНЕСКО), Національний природний парк «Подільські Товтри», історичні пам'ятки в містах Хмельницький, Старокостянтинів, Сатанів.

2. Транспортна доступність – регіон має вигідне розташування на перехресті автомобільних шляхів (М12, М30). Це робить його привабливим для транзитних туристів та ділових відвідувачів.

3. Інвестиційна активність – реалізація інвестиційних проектів у сфері логістики, промисловості (наприклад, Хмельницька АЕС) створює додатковий попит на якісний діловий готельний сервіс.

4. Підтримка з боку місцевої влади – обласна та міська влада зацікавлена у розвитку туризму, що може реалізовуватися через програми підтримки малого бізнесу, просування регіону.

Однак, необхідно звернути увагу і на ключові проблеми готельного

бізнесу в регіоні.

1. Наслідки воєнного стану – втрата іноземного туристичного потоку, зниження купівельної спроможності населення, підвищення експлуатаційних витрат (енергоносії, продукти).

2. Недостатня диверсифікація послуг – переважна більшість готелів пропонують стандартний набір послуг. Недостатньо розвинені ніші: готелі для відпочинку з лікуванням (бальнеологія на базі мінеральних вод Сатанова), готелі для активного туризму (велосипедні, трекінгові маршрути в Товтрах).

3. Кадровий дефіцит – відтік кваліфікованого персоналу (адміністратори, готельні менеджери, кухарі) за кордон або в інші галузі економіки.

4. Висока конкуренція в сегменті економ-класу – активний розвиток хостелів та приватного сектора (наприклад, через платформи типу Airbnb) створює сильний тиск на ціни для класичних невеликих готелів.

5. Необхідність модернізації – частина готельних фондів, особливо радянської побудови, потребує капітального ремонту та оновлення матеріально-технічної бази для відповідності сучасним вимогам комфорту.

Обласною Програмою розвитку туристичного потенціалу передбачені напрями розвитку готельного бізнесу в регіоні. Ключовими напрямками розвитку мають стати [2]:

1. Розвиток нішевих видів туризму та спеціалізація:

Агро- та екотуризм: Створення мережі сімейних садиб у мальовничих куточках області (с. Стара Ушиця, с. Китайгород), що пропонують екологічно чисті продукти та занурення в сільський спосіб життя.

Культурно-історичний туризм: Розробка тематичних пакетів послуг, пов'язаних із фортецями, замками та історичними подіями краю.

Оздоровчий туризм: Використання потенціалу санаторію «Сатанів» та мінеральних джерел для створення спеціалізованих готельно-оздоровчих комплексів.

2. Підвищення якості обслуговування та стандартизація: Впровадження систем менеджменту якості, підвищення кваліфікації персоналу, участь у

національних програмах класифікації готелів для підвищення довіри споживачів.

3. Активне використання цифрових технологій: Розвиток онлайн-бронювання, просування через соціальні мережі, використання віртуальних турів для залучення клієнтів.

4. Інтеграція в регіональні та національні туристичні маршрути: Спільні проекти з сусідніми областями (Тернопільською, Вінницькою, Чернівецькою) для створення єдиних туристичних продуктів (наприклад, «Фортечна брама Поділля»), що збільшить потік туристів і тривалість їх перебування.

Отже, готельний бізнес Хмельницької області пройшов складний шлях розвитку, продемонструвавши стійкість у умовах глобальних криз. На сьогодні він характеризується помірною концентрацією закладів у ключових туристичних і ділових центрах з тенденцією до поступового підвищення якості послуг.

У перспективі успіх готельного бізнесу на Хмельниччині буде залежати від здатності гравців адаптуватися до нових умов, зосередитися на нішевих пропозиціях (агротуризм, оздоровчий туризм), інвестувати у якість сервісу та активно інтегруватися в регіональні туристичні мережі.

Список використаних джерел:

1. Головне управління статистики у Хмельницькій області. Офіційний веб-сайт (дані щодо кількості закладів готельного типу). URL: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 26.09.2025).

2. Хмельницька обласна державна адміністрація. Офіційний веб-сайт. Розділ «Туризм». (інформація про туристичний потенціал та програми розвитку). URL: <https://www.akm.gov.ua/> (дата звернення: 26.09.2025).

3. Національний природний парк «Подільські Товтри». Офіційний веб-сайт. (інформація про рекреаційні ресурси). URL: <https://tovtry.com/> (дата звернення: 26.09.2025).